

osnaživanje mladih pokretača ruralnih zajednica

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo za demografiju,
obitelj, mlade i socijalnu politiku

Općina Vrbovec

Što je tebi bitno?

OSNAŽIVANJE MLADIH POKRETAČA RURALNIH ZAJEDNICA –
REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Udruga **Studio B**

Suradnice:

Manuela Strinavić, *mag. Psych.*,

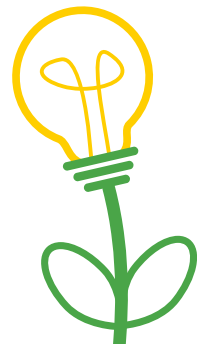
Barbara Jurčević, *zamjenica načelnika
Općine Vrbovec*

PROJEKT „OSNAŽIVANJE MLADIH POKRETAČA RURALNIH ZAJEDNICA“

Udruga Studio B od veljače 2020. do kraja siječnja 2021. provodi projekt pod nazivom **“Osnaživanje mladih pokretača ruralnih zajednica”**. Projekt je podržalo **Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku** kroz natječaj “Poziv za prijavu projekata usmjerenih mladima za financijsku potporu iz raspoloživih sredstava dijela prihoda od igara na sreću i Državnog proračuna za 2019. godinu”, Prioritetno područje P.4. Mladi u ruralnim sredinama. Projekt se provodi u partnerstvu s Općinom Vrbje.

Projekt ima za cilj osnažiti mlade iz ruralnog područja i podići kvalitetu njihova života ; te osigurati jednake mogućnosti za mlade iz ruralnog područja. Projekt je usklađen s ciljevima Strateškog plana Udruge Studio B, Strategije razvoja Općine Vrbje do 2020. godine, Strategijom razvoja ljudskih potencijala Brodsko-posavske županije, Nacionalnom strategijom stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva, Nacionalnim programom za mlade te EU Strategijom za mlade. Projekt će pružiti kreativan doprinos u stjecanju ključnih kompetencija, te znanja i vještina koja mogu podići razinu zapošljivosti mladih. Navedeno će se ostvariti kroz korištenje neformalnih alata učenja, vršnjačkog učenja, te korištenjem participativnog pristupa. Također će omogućiti mladima na našem području stjecanje znanja i vještina koje će imati veliki utjecaj na njihov osobni razvoj. Očekivani utjecaj projekta je da učinkovitijim promišljanjem i pružanjem izvaninstitucionalnih usluga doprinese unaprjeđivanju aktivnosti koje u ovom pasivnom geografskom području mogu značajno povećati socijalnu uključenost i u konačnici unaprijediti položaj i mogućnosti mladih kako bi postali aktivni članovi zajednice, te planirali i ostvarivali svoju budućnost na ovom području. Ciljna skupina projekta jest 80 mladih s područja općine Vrbje, uključujući mlade s manje mogućnosti, s naglaskom na mlade slabijeg ekonomskog statusa koji dolaze iz područja niske razvijenosti, te iz obitelji koje se suočavaju sa socio ekonomskim poteškoćama i mlade pripadnike nacionalnih i drugih manjina; mlade iz alternativne skrbi, te mlade s invaliditetom.

Istraživanje o stupnju aktivnog sudjelovanja mladih u našoj lokalnoj zajednici, ispitivanje njihovih potreba, te otkrivanje što ih motivira za ostanak u zajednici provedeno je kao sastavni dio projekta s ciljem stvaranja referentnog okvira za razvoj budućih projekata; razvoj daljnjih aktivnosti koje bi bile sustavno organizirane i financirane od lokalne samouprave, ali i gospodarskih subjekata koji djeluju na našem području, kao i za razvoj lokalnog programa za mlade. Na taj način utjecaj projekta proširit će se izvan ciljane skupine jer će omogućiti uključivanje svih pripadnika zajednice, njihovo povezivanje i dugoročno djelovanje kroz građanske inicijative, volontiranje i društveno korisni rad općenito. Jedan od važnih **dugoročnih ciljeva** kojega se nadamo ostvariti ovim pilot projektom je u partnerstvu s Općinom izraditi Lokalni program za mlade te ustrojiti Savjet za mlade pri Općini.

ISTRAŽIVANJE: ŠTO JE TEBI BITNO?

METODOLOGIJA

SVRHA I CILJ ISTRAŽIVANJA

Ovo će istraživanje poslužiti kao temelj za izradu budućih aktivnosti i projekata koji će biti utemeljeni na stvarnim potrebama; a sukladno planovima nositelja i partnera rezultati istraživanja bit će iskorišteni i u potencijalnoj izradi Lokalnog programa za mlade, kao javne politike usmjerene direktno ovoj skupini.

MJERNI INSTRUMENTI

Kao mjerni instrument smo koristili upitnik koji smo sastavili za potrebe ovog istraživanja po uzoru na onaj korišten u istraživanju Generacija osujećenih: mladi u Hrvatskoj na početku 21. stoljeća, 2017.¹ Upitnik se sastojao od 17 pitanja. Pri rješavanju upitnika ispitanicima je rečeno da nema točnih ili netočnih odgovora i da odgovaraju što iskrenije.

ISPITANICI

U istraživanju je sudjelovalo 100 ispitanika (52 ženske i 48 muških osoba) u dobi od 15 do 30 godina. Ispitanici su bili s područja općine Vrbje. Uzorak je bio prigodan, a nastojali smo obuhvatiti jednaki broj ispitanika prema dobnim skupinama (15-19, 20-24 i 25-30 godina), te postići podjednaki broj ispitanika muškog i ženskog spola. Također smo podjednako obuhvatili ispitanike iz svih 7 naselja u sastavu općine Vrbje.

POSTUPAK

Prikupljanje podataka provedeno je individualno, a rješavanje upitnika je bilo anonimno. Ispitanicima je ukratko objašnjena svrha istraživanja, te da je sudjelovanje dobrovoljno i da mogu odustati u bilo kojem trenutku ako to budu htjeli. Ispitanici su najprije trebali odgovoriti na nekoliko demografskih pitanja, a nakon tog su odgovarali na različita pitanja o provođenju slobodnog vremena, problemima s kojima se susreću u općini, u koje aktivnosti bi se uključili te razloge radi kojih se mladi ne bave politikom i na koje načine ih se može potaknuti na aktivnije sudjelovanje.

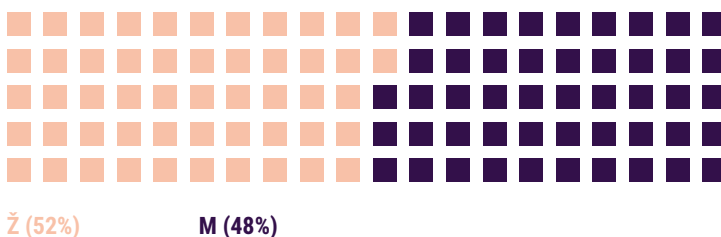
REZULTATI

DESKRIPTIVNA STATISTIKA

U istraživanju je sudjelovalo 100 ispitanika. Od toga 52 žene te 48 muškaraca. Grafički smo to prikazali na Slici 1. Prosječna dob muških ispitanika je 22,06 godina dok je prosječna dob ispitanica 21,37 godina.

Slika 1.

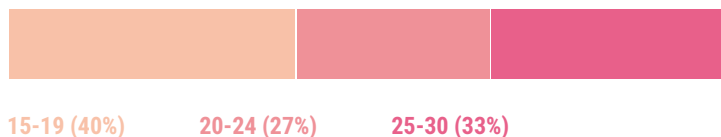
SPOL

Ispitanike smo podijelili u 3 skupine s obzirom na dob te imamo 40 ispitanika u dobi od 15 do 19 godina, 27 ispitanika u dobi od 20 do 24 godine i 33 ispitanika u dobi od 25 do 30 godina. Na Slici 2. smo grafički prikazali raspodjelu po dobi. Sličan omjer je dobiven i kad smo analizirali odvojeno muškarce i žene.

Slika 2.

DOB

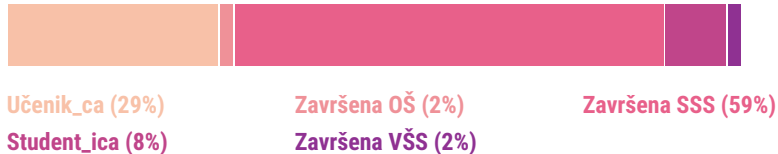

Ako gledamo podatke o obrazovnom statusu iz grafičkog prikaza na Slici 3. možemo vidjeti kako najveći broj ispitanika ima završenu srednju školu, njih 57. Također jedan dio ispitanika su još uvijek učenici, njih 28 i svi su nam u skupini od 15 do 19 godina. Manji broj ispitanika su studenti, njih 8, te imamo 3 ispitanika s visokom stručnom spremom, 2 s višom stručnom spremom i 2 sa završenom osnovnom školom. Kao što možemo vidjeti iz grafičkog prikaza na Slici 3. nismo uspjeli ravnomjerno obuhvatiti ispitanike s različitim stupnjevima obrazovanja jer

je uzorak bio prigodan te velik broj mladih koji imaju visoku stručnu spremu ne žive više u općini nego su odselili u veće gradove ili u inozemstvo u potrazi za poslom.

Slika 3.

OBRAZOVNI STATUS

Kada se osvrnemo na pitanje o radnom statusu u sveukupnom rezultatu na Slici 4. vidimo da je najveći broj naših ispitanika nezaposlen, njih čak 72. Svakako treba uzeti u obzir činjenicu da nam je jedan dio ispitanika u dobi od 15 do 19 godina te još uvijek pohađaju srednju školu i ne rade. Dosta velika razlika je dobivena između muškaraca i žena, pa je tako čak 88,5% žena nezaposleno dok je kod muškaraca taj postotak nešto manji, 54,2%.

Slika 4.

RADNI STATUS

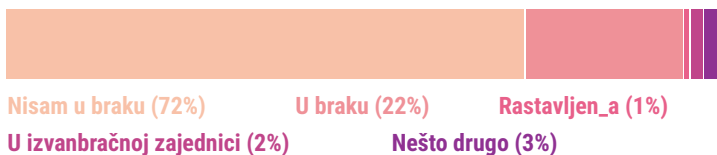

Ako analiziramo posebno ostale dvije dobe skupine vidimo da je u dobnoj skupini muškaraca između 25-30 godina veći broj ispitanika ipak zaposlen, njih 58,8% na neodređeno i 5,9% na određeno. U dobnoj skupini 20-24 godine nezaposlenih je samo 15,4%. Kod ispitanica je situacija nešto drugačija, kao što smo mogli pretpostaviti iz skupnih rezultata i ovdje vidimo da je veći broj žena nezaposlen. U skupini 20-24 godine nezaposlenih žena je 71,4%, a u dobnoj skupini 25-30 godina čak 87,5%.

Analizirajući podatke o bračnom stanju vidimo kako najveći broj ispitanika nije u braku, njih 72%, što je vidljivo iz grafičkog prikaza na Slici 5. Ako analiziramo podatke posebno za muškarce, a posebno za žene dobijemo rezultat kako je veći broj žena u braku, njih 28,8% dok je u braku 14,6% muškaraca. Očekivano, najveći broj onih koji su u braku nalazi se u dobnoj skupini 25-30 godina.

Slika 5.

BRAČNO STANJE

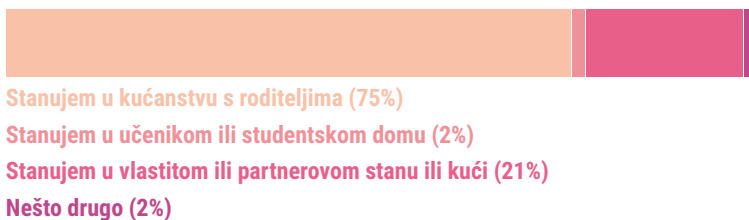

Prema dobivenim podacima najveći broj naših ispitanika nema djecu, a ako analiziramo odvojeno muškarce i žene veći je broj žena koje imaju djecu i to najviše u dobnoj skupini 25-30 godina.

Što se tiče stambenog statusa najveći broj naših ispitanika još uvijek stanuje u kućanstvu s roditeljima, njih 74%, grafički prikazano na Slici 6. Najviše ih je u dobnoj skupini 15-19 godina, što je i očekivano s obzirom da se u toj dobi još školuju, a najmanje ih je u dobnoj skupini od 25 do 30 godina.

Slika 6.

STAMBENI STATUS

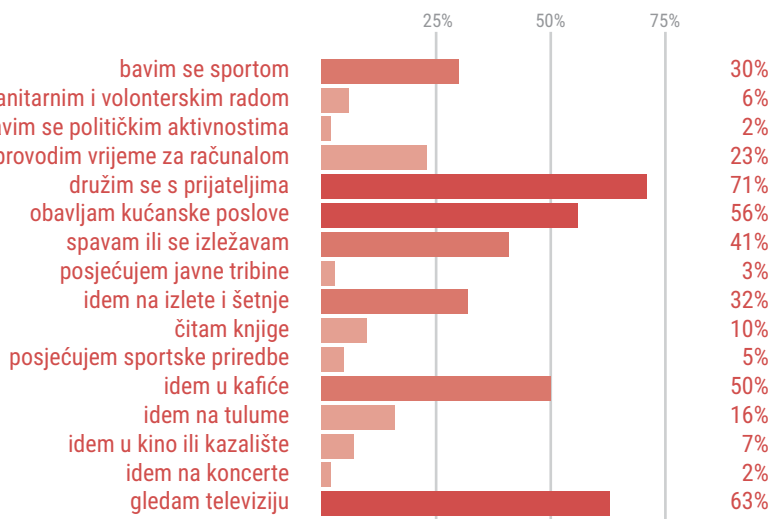
Analizom odgovora na pitanju o ukupnom mjesečnom prihodu članova kućanstva vidljivo je kako otprilike polovica naših ispitanika ima u prosjeku primanja između 3000kn i 6000kn mjesečno. Kada smo analizirali posebno odgovore po spolu i dobnim skupinama dobiveni su slični rezultati, u svim skupinama najviše je onih s prihodima 3000 - 6000kn mjesečno.

AKTIVNO SUDJELOVANJE

Nakon analize demografskih podataka usmjerili smo se na analizu odgovora na pitanja vezano za aktivnosti kojima se bave u slobodno vrijeme, problemima s kojima se susreću u općini, u koje aktivnosti bi se uključili da postoje u njihovoj općini.

Ispitanicima je postavljeno pitanje kojim aktivnostima se bave u slobodno vrijeme te im je bilo ponuđeno 16 odgovora. Od njih je zatraženo da odaberu 5 aktivnosti kojima se najčešće bave. Analizom dobivenih rezultata na sveukupnom broju sudionika dobili smo podatak da je najviše njih odabralo druženje s prijateljima, vidljivo iz grafičkog prikaza na Slici 7.

Slika 7.

Osim druženja s prijateljima najveći broj sudionika provodi slobodno vrijeme gledajući televiziju, obavljajući kućanske poslove. Polovica njih odlazi u kafiće ili se odmara i spava. Gledajući posebno podatke za muškarce i žene dobili smo iste rezultate kao i u ukupnom zbroju, nema većih razlika u načinima provođenja slobodnog vremena. Ako analiziramo podatke po dobnim skupinama također dobijemo slične rezultate, osim što se u skupini muških ispitanika u dobi 15-19 ističe rezultat kako dosta vremena provode za računalom. Ako pak analiziramo podatke kojim aktivnostima se mladi najmanje bave u slobodno vrijeme iz Slike 6. vidimo kako se mladi jako malo bave političkim temama, ne posjećuju javne tribine, ne idu na koncerte te ih se vrlo mali broj bavi humanitarnim i volonterskim radom.

Sljedeće pitanje koje smo postavili našim ispitanicima je bilo Koje od sljedećih aktivnosti bi posjećivali da postoje u tvojoj općini? Ovo nas je zanimalo kako bismo saznali njihovo mišljenje da bi ubuduće mogli prilagoditi sadržaje unutar općine njihovim potrebama. Na Slici 8. smo grafički prikazali koje od ponuđenih aktivnosti su ispitanici najviše odabirali. Kao što je vidljivo iz grafičkog prikaza najveći broj ispitanika je zainteresiran za društvene igre, informiranje o mogućnostima obrazovanja, stručnog usavršavanja, zapošljavanja. Također je dosta ispitanika odabralo kreativne radionice te video/filmske radionice. Najmanje su zainteresirani za književne večeri te tribine o aktualnim temama za mlade.

Slika 8.

Analizom podataka posebno za muškarce, a posebno za žene dobili smo nešto drugačije rezultate. Kod žena se kao najčešće odabrana aktivnost koju bi pohađale ističu kreativne radionice te volonteerske aktivnosti, zatim informiranje o mogućnostima obrazovanja, stručnog usavršavanja, zapošljavanja i društvene igre. Grafički smo to prikazali na Slici 9.

Slika 9.

Kod muškaraca su društvene igre na prvom mjestu, zatim slijede video i filmske radionice, računalne/tehničke radionice te informiranje o mogućnostima obrazovanja, stručnog usavršavanja, zapošljavanja. Grafički je to prikazano na Slici 10.

Slika 10.

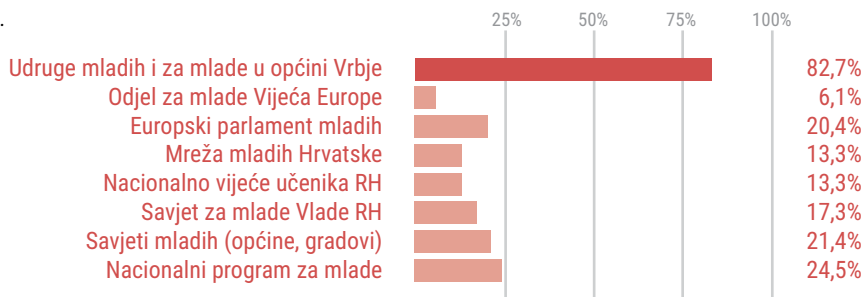

Kada gledamo podatke pojedinačno po dobnim skupinama i tu postoje neke razlike. Ženske ispitanice u dobi od 15 do 19 godina su najviše zainteresirane za volonterske aktivnosti te društvene igre i kreativne radionice. U dobnj skupini od 20 do 24 godine najviše su zainteresirane za informiranje o mogućnostima obrazovanja, stručnog usavršavanja, zapošljavanja što je i očekivano jer upravo u toj dobi imamo jako puno nezaposlenih ispitanica. Kad gledamo rezultate muških ispitanika u dobi od 15 do 19 godina uočavamo da su najviše zainteresirani za video i filmske radionice te računalne/tehničke radionice. Ovo je također očekivani odgovor s obzirom da velik broj mladih u toj dobnj skupini provodi svoje slobodno vrijeme na računalu. Ovakvi podaci su nam važni kako bismo u budućem radu i planiranju aktivnosti mogli prilagoditi dobi i spolu.

Iduće što smo u našem upitniku željeli saznati je koliko je naših ispitanika uopće učlanjeno u neke od organizacija ili skupina na području općine. Rezultati pokazuju da je najveći broj ispitanika učlanjen u dobrovoljno vatrogasno društvo, njih 41%, u neku od udruga mladih je učlanjeno 28% ispitanika, dok čak 35% mladih nije član ni jedne organizacije, udruge ili skupine. Kada uspoređujemo muškarce i žene vidimo da su rezultati slični, s iznimkom sportskog kluba u koji su češće učlanjeni muškarci te kulturno umjetničke skupine u koju su češće učlanjene žene.

Također smo od naših ispitanika željeli saznati koliko su čuli za određene programe, tijela, ustanove i udruge. Na grafičkom prikazu na Slici 11. je vidljivo što je ispitanicima bilo ponuđeno. Trebali su odabrati ono za što su čuli ili o čemu znaju nešto više.

Slika 11.

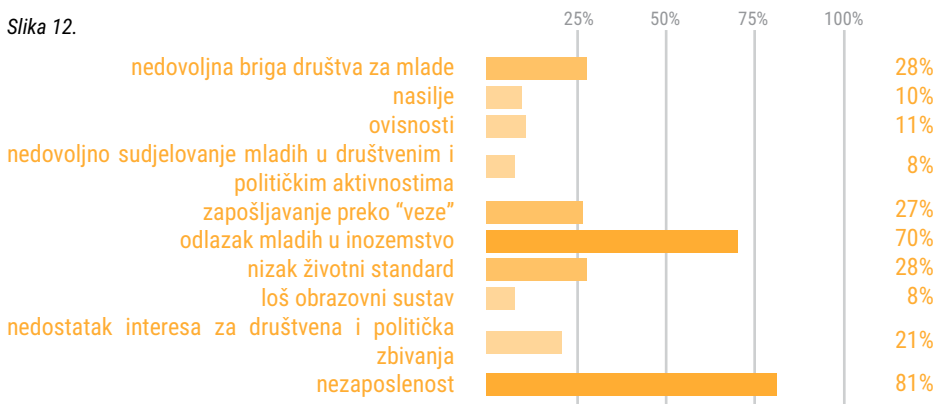

Iz grafičkog prikaza je vidljivo kako je velik broj mladih čuo za udruge mladih i za mlade u općini Vrbje, čak 82,7%. Najmanji broj ispitanika je čuo za Odjel za mlade Vijeća Europe, a vrlo mali broj mladih zna za postojanje Mreže mladih Hrvatske. Ako gledamo podatke prema dobi i spolu nema značajnih razlika između muškaraca i žena, ali se vide određene razlike prema dobnim skupinama. Pa tako mladi u dobi 15-19 godina nešto više znaju za Nacionalno vijeće učenika RH jer su i sami učenici i to je nešto što ih se osobno tiče. Zabrinjava podatak da u skupini muških ispitanika u dobi 20-24 godine nitko nije čuo za Nacionalni program za mlade.

PROBLEMI S KOJIMA SE MLADI SUSREĆU

Od ispitanika smo pokušali doznati koji su to prema njihovom mišljenju najveći **problemi mladih** u općini Vrbje. Naveli smo neke od problema koji su se pojavljivali u ranijim istraživanjima te smo od njih tražili da odaberu tri problema koji se posebno ističu u našoj općini. Njihovi odgovori su prikazani u grafičkom prikazu na Slici 12. Najviše se ističe upravo problem nezaposlenosti što samo potvrđuju i naši demografski podaci da je od 100 ispitanika njih 72 nezaposleno.

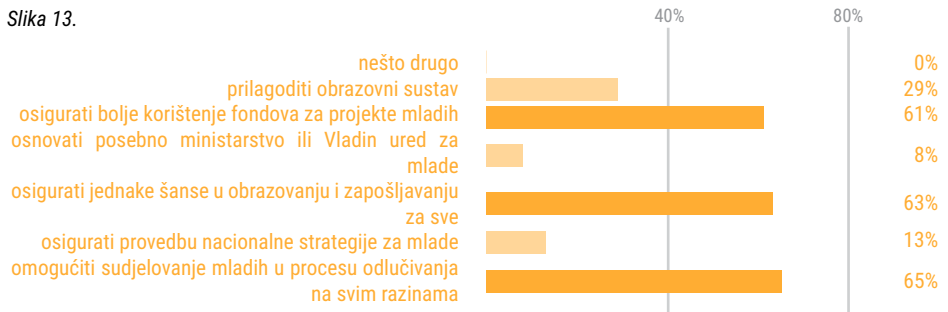
Slika 12.

Osim nezaposlenosti, mladi u općini Vrbje kao veliki problem vide odlazak mladih u inozemstvo. Upravo taj problem je vrlo izražen u našoj općini i veliki broj mladih je zbog posla odselio u druge države te nemaju nikakvu namjeru vratiti se nazad. Jedan od problema je i nizak životni standard. Kao što smo vidjeli u demografskim podacima najveći broj naših ispitanika ima mjesečni prihod po kućanstvu od 3000-6000kn. Ono što su također naveli kao problem je i zapošljavanje preko veze, što je posebno naglašeno u manjim sredinama. Analizom podataka prema dobnim skupinama vidjeli smo kako mladi u dobi 15-19 godina kao veliki problem ističu ovisnosti što nam je pokazatelj da na tome treba preventivno raditi kroz različite programe i projekte. Također smo primijetili da ispitanice nešto češće naglašavaju problem nedovoljne brige društva za mlade.

Vežano na prethodno pitanje pokušali smo saznati **što bi to trebali učiniti ili promijeniti** da se problemi mladih počnu djelotvornije rješavati. U svim dobnim skupinama te i kod muškaraca i kod žena istaknula su se tri odgovora: potrebno je omogućiti sudjelovanje mladih u procesu odlučivanja na svim razinama, osigurati jednake šanse u obrazovanju i zapošljavanju za sve, te osigurati bolje korištenje fondova za projekte mladih. Grafički je to prikazano na Slici 13.

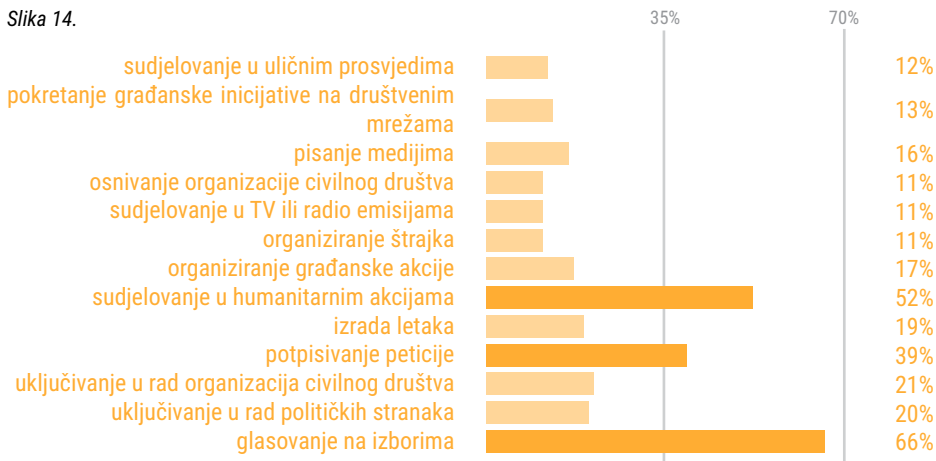
Slika 13.

Osim ova tri navedena odgovora kao mogući način rješavanja problema mladih ispitanici su još naveli prilagodbu obrazovnog sustava, što se posebno istaknulo kada smo analizirali posebno rezultate žena te u skupini muškaraca u dobi od 20 do 24 godine. Ovi rezultati su nam vrlo važni, posebno odgovor kako bi trebalo omogućiti sudjelovanje mladih u procesu odlučivanja na svim razinama. To može biti smjernica donositeljima odluka kako je ubuduće potrebno mlade uključiti kod donošenja novih zakona i odluka. Također vidimo da je mladima važno da imaju jednake šanse u školovanju, potrebno je pronaći način kako omogućiti obrazovanje i onima koji si to sami ne mogu priuštiti. Kod zapošljavanja se isto tako javlja nejednakost te još uvijek postoji problem zapošljavanja preko veze, a ne prema stručnosti pojedine osobe.

Osim informacije s kojim problemima se mladi susreću željeli smo saznati i na koji način su spremni poduzeti nešto u svrhu rješavanja tih problema, koliko su voljni uključiti se u neke aktivnosti kako bi i oni sami doprinijeli postizanju nekog cilja. Jedno od pitanja u upitniku bilo je „**U kojima od navedenih aktivnosti s ciljem rješavanja problema bi bio/la voljan/na sudjelovati?**“ Ispitanicima je bilo ponuđeno 13 odgovora, a oni su trebali odabrati najviše 5. Na Slici 14. su grafički prikazani dobiveni rezultati na ukupnom uzorku ispitanika.

Slika 14.

Kao što vidimo iz grafičkog prikaza najveći broj ispitanika voljan je izaći na izbore (66%), sudjelovati u humanitarnim akcijama (52%), potpisati peticiju (39%). Sve nabrojane aktivnosti su vrlo kratke i ne zahtijevaju veliki angažman i puno utrošenog vremena. Vrlo mali broj sudionika je kao aktivnost odabrao osnivanje organizacije civilnog društva, sudjelovanje u TV ili radio emisijama, pisanje medijima, organiziranje štrajka.

AKTIVNO GRAĐANSTVO

Ovim upitnikom smo željeli saznati nešto više o razlozima radi kojih se mladi (ne) bave politikom i na koje načine ih se može potaknuti na aktivnije sudjelovanje.

Naveli smo neke od razloga radi kojih se mali broj mladih bavi politikom, a od ispitanika smo tražili da nam odgovore koliko se oni slažu s pojedinim tvrdnjama. Odgovarali su na skali od 1 do 5, gdje je 1 značilo da se uopće ne slažu s navedenom tvrdnjom dok je 5 značilo da se u potpunosti slažu s navedenom tvrdnjom. Grafički smo to prikazali na Slici 15.

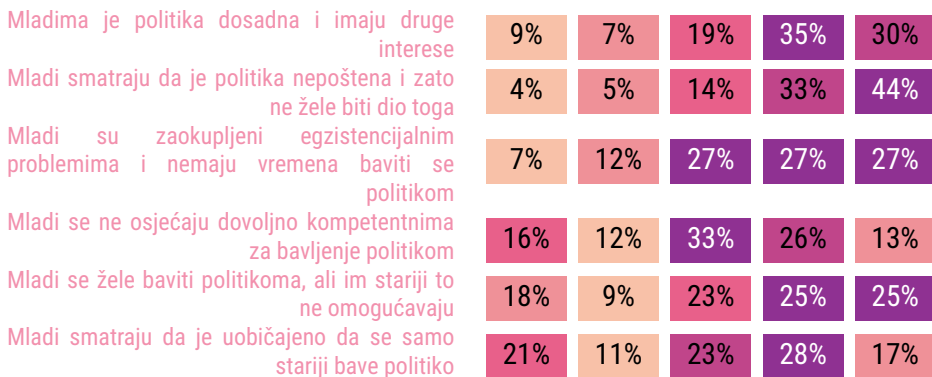
Prva tvrdnja je glasila „**Mladima je politika dosadna i imaju druge interese**“. Najčešće su odabirali 4 ili 5 na skali, što znači da se uglavnom ili u potpunosti slažu s ovom tvrdnjom. Druga tvrdnja je glasila „**Mladi smatraju da je politika nepoštena i zato ne žele biti dio toga**“. Ovdje je najčešći odgovor na skali bio 5, što znači da se većina naših ispitanika u potpunosti slaže s ovo tvrdnjom i smatra kako nema ni smisla biti dio politike i početi se time baviti jer u startu to smatraju nepoštenim.

Kod tvrdnje „**Mladi su zaokupljeni egzistencijalnim problemima i nemaju vremena baviti se politikom**“ uočava se kako ispitanici daju podjednake procjene od 3 do 5 što znači da se dio njih donekle slaže s tvrdnjom, dok je nekima teško procijeniti.

Kod tvrdnje „**Mladi se ne osjećaju dovoljno kompetentnima za bavljenje politikom**“ najveći je broj odgovora 3 što znači da ispitanici nemaju jasan stav o ovome, dok je u nekim dobnim skupinama čak nešto više odgovora 1, što znači da se uopće ne slažu s navedenim te se smatraju dovoljno kompetentnima, ali zbog drugih razloga koji su navedeni u ovom istom pitanju se time ne bave.

Kod tvrdnji „**Mladi se žele baviti politikom, ali stariji im to ne omogućavaju**“ te „**Mladi smatraju da je uobičajeno da se samo stariji bave politikom**“ imamo podjednako odgovora od 1 do 5.

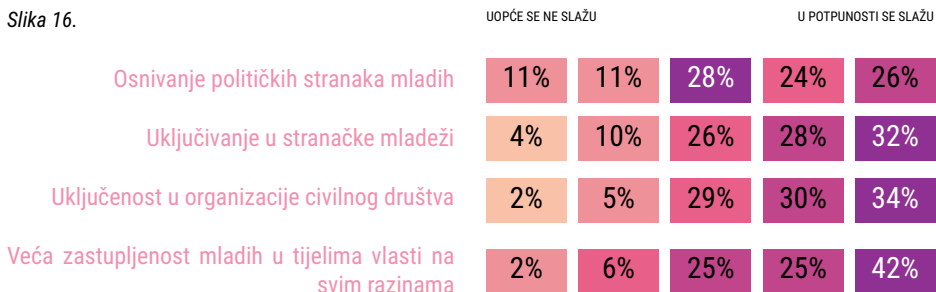
Slika 15.

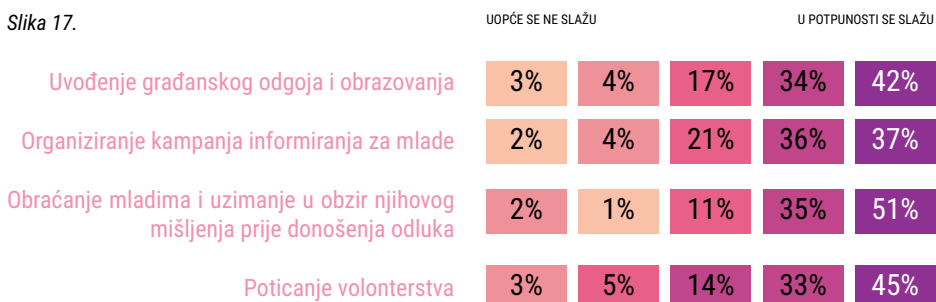
Od svih navedenih tvrdnji mladi iskazuju najjači stav kod tvrdnje da je politika nepoštena i da je to razlog zašto se njome ne bave. Ovakav odgovor nam je pokazatelj kako mladi imaju želju baviti se politikom, ali zbog slike koju imaju o politici ni ne pokušavaju. Potrebno je približiti politiku mladima, prikazati na drugačiji način, dati im do znanja da svojim znanjima i vještinama mogu doprinijeti poboljšanju trenutačne situacije, najprije na lokalnoj razini, a kasnije i šire.

U posljednjem pitanju našeg upitnika zamolili smo ispitanike da procijene **koliko se slažu s određenim načinima kako potaknuti mlade na aktivnije sudjelovanje**. Odgovarali su na skali od 1 do 5, gdje je 1 značilo da se uopće ne slažu s navedenim dok je 5 značilo da se u potpunosti slažu s navedenom tvrdnjom. Naveli smo 8 različitih načina kako potaknuti mlade na aktivnije sudjelovanje: Osnivanje političkih stranaka; Uključivanje u stranačke mladeži; Uključenost u organizacije civilnog društva; Veća zastupljenost mladih u tijelima vlasti na svim razinama; Uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja; Organiziranje kampanja informiranja za mlade; obraćanje mladima i uzimanje u obzir njihovog mišljenja prije donošenja odluka te Poticanje volonterstva. Grafički je to prikazano na Slici 16. i Slici 17.

Slika 16.

Slika 17.

Analizom rezultata vidljivo je kako se naši ispitanici uglavnom ili u potpunosti slažu kako bi veća zastupljenost mladih u tijelima vlasti na svim razinama, uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja, organiziranje kampanja informiranja, obraćanje mladima i uzimanje u obzir njihovog mišljenja prije donošenja odluka te poticanje volonterstva potaknulo mlade na aktivnije sudjelovanje. Ovakvi rezultati dobiveni su i kod muškaraca i žena te kod različitih dobnih skupina.

Cilj istraživanja bio otkriti kako mladi provode vrijeme, koliko su uključeni u različite udruge i organizacije te koliko aktivno sudjeluju u civilnom društvu (društvenom i političkom životu zajednice) te koliko su motivirani za ostanak u općini. Prema rezultatima našeg istraživanja možemo zaključiti kako mladi iz općine Vrbje slobodno vrijeme uglavnom provode s prijateljima, gledajući televiziju, obavljajući kućanske poslove, odlaze u kafiće ili se odmaraju i spavaju. Ono što je bitno naglasiti je kako se mladi jako malo bave društveno-političkim temama, ne posjećuju javne tribine, ne idu na koncerte te ih se vrlo mali broj bavi humanitarnim i volonterskim radom. Razlog može biti i taj što u općini i nemaju priliku baš toliko sudjelovati u ovakvim aktivnostima te nam je taj podatak važan kako bismo u budućem radu mogli više osmišljavati ovakve aktivnosti te vidjeti koliko će se mladi u njih uključiti.

Važan nam je i podatak kako je vrlo mali broj mladih čuo za Odjel za mlade Vijeća Europe, postojanje Mreže mladih Hrvatske ili pak Nacionalnog programa za mlade. Ovdje vidimo važnost informiranja mladih o postojanju navedenim tijela, ustanova i programa koji se tiču izravno njih.

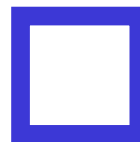
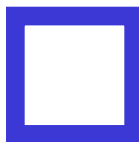
Kao najveće probleme mladi navode nezaposlenost, odlazak mladih u inozemstvo te nizak životni standard koji proizlazi iz nezaposlenosti ili pak poslova koji su vrlo loše plaćeni i ne mogu mladima osigurati egzistenciju i pristojan život.

Ono što bi prema mišljenju naših mladih trebalo poduzeti kako bi se problemi djelotvornije rješavali je omogućiti sudjelovanje mladih u procesu odlučivanja na svim razinama, osigurati jednake šanse u obrazovanju i zapošljavanju za sve, te osigurati bolje korištenje fondova za projekte mladih. Ovo je nešto na čemu treba raditi na lokalnoj, ali i nacionalnoj razini. Na ovaj način bi se smanjili problemi te bi mladi samim time bili motiviraniji ostatu u općini. Kako su i sami u razgovorima navodili kada bi imali siguran posao, dobru plaću i dojam da nekoga zanima što oni imaju za reći ne bi imali razloga otići iz općine Vrbje u neki drugi grad ili drugu državu.

Što se tiče aktivnosti u koje su se mladi spremni uključiti kako bi riješili probleme s kojima se susreću najviše se ističu glasovanje na izborima, sudjelovanje u humanitarnim akcijama, potpisivanje peticija. Sve te aktivnosti ne zahtijevaju veliki angažman i puno utrošenog vremena te su mladi spremniji uključiti se u njih, dok je vrlo mali broj sudionika spreman uključiti se u osnivanje organizacije civilnog društva, sudjelovati u TV ili radio emisijama ili neke aktivnosti koje zahtijevaju dugotrajniji angažman. Ovdje vidimo važnost motiviranja mladih na sudjelovanje u nekim zahtjevnijim aktivnostima, a to će biti moguće samo ako oni zaista uvide važnost takvih aktivnosti te vide pozitivne rezultate svog sudjelovanja i angažmana.

Što se tiče aktivnijeg uključivanja u civilno društvo i/ili društveno – politički život zajednice mladi iskazuju stav i mišljenje da je politika nepoštena i da je to razlog zašto se njome ne bave. Potrebno je približiti politiku mladima, pokazati im da se cijene njihova znanja i vještine te da svojim iskustvima mogu doprinijeti poboljšanju političke situacije.

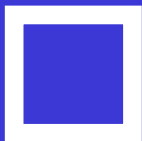
Za kraj smo htjeli saznati što bi to mlade potaknulo na aktivnije sudjelovanje u politici. Naši ispitanici se uglavnom ili u potpunosti slažu kako bi veća zastupljenost mladih u tijelima vlasti na svim razinama, uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja, organiziranje kampanja informiranja, obraćanje mladima i uzimanje u obzir njihovog mišljenja prije donošenja odluka te poticanje volonterstva potaknulo mlade na aktivnije sudjelovanje. Ova saznanja mogu biti smjernica jedinicama lokalne i regionalne samouprave na koji način se okrenuti mladima i što im ponuditi kako bi ih potaknuli na aktivnije sudjelovanje.

Preporuka nositelju istraživanja je da se ovo istraživanje ponovi, obuhvaćajući veći uzorak, ravnomjerniju rasprostranjenost unutar općine te osiguravajući veću reprezentativnost; što iziskuje značajnije ljudske i financijske resurse.

Druga preporuka odnosi se na razvijanje projekata i programa usmjerenih promicanju aktivnog sudjelovanja mladih u društveno – političkom životu zajednice. Navedeni bi se programi trebali razvijati u partnerstvu između organizacija civilnog društva i javnih institucija, odnosno jedinica lokalne samouprave kako bi se osigurala njihova rasprostranjenost, dostupnost i kvaliteta pružene usluge.

Treća preporuka odnosi se na kontinuirano njegovanje javno-civilnog partnerstva između nositelja i partnera projekta, uz proširivanje na druge organizacije civilnog društva koje djeluju na području općine Vrbje, u svrhu kreiranja javnih politika, npr. Lokalnog programa za mlade koji će biti utemeljen na stvarnim i specifičnim potrebama ove izrazito heterogene skupine. U tu svrhu potrebno je dublje analizirati potrebe kroz upitnike, fokus grupe i polustrukturirane intervju s relevantnim dionicima; naročito mladim osobama. Također, preporuča se uspostavljanje fizičkog prostora okupljanja mladih (Centra za mlade / Kluba za mlade / Društvenog centra) u kojem bi oni mogli razvijati svoje potencijale i ispunjavati svoje potrebe.

UDRUGA STUDIO B

Udruga za promicanje aktivnog sudjelovanja „Studio B“ osnovana je 25.1.2017. godine sa sjedištem u mjestu Bodovaljci. Područje rada Udruge je općina Vrbje, Brodsko-posavska županija, te cjelokupni teritorij Republike Hrvatske. Udruga okuplja mlade, djecu, te žene iz ruralnih područja, s ciljem postizanja uravnoteženog razvoja lokalnih zajednica, kao i razvoja civilnog društva. Nastojimo promicati i unaprijediti njihova prava, istodobno povećavajući njihovu razinu informiranosti, te im pružiti podršku u razvoju kompetencija i poduzetništva. Udruga je kandidatska članica Mreže mladih Hrvatske. Trenutno okupljamo 40 članova_ članica, odnosno 8 članova i 32 članice. Područje djelovanja Udruge sukladno ciljevima je: Demokratska politička kultura; Ljudska prava; Obrazovanje, znanost i istraživanje; Socijalna djelatnost; Održivi razvoj.

Udruga je dosad provela nekoliko projektnih inicijativa koje su podržali Zaklada Solidarna, Općina Vrbje, Agencija za mobilnost i programe EU, HBOR; Zaklada Hrvatska za djecu; Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku te Europski socijalni fond; s ciljem razvijanja zapošljivosti članova i korisnika udruge, razvoja kompetencija, promocije rodne ravnopravnosti itd. Udruga je partner Mreže mladih Hrvatske u provedbi Dijaloga EU s mladima na europskoj razini, te je provela relevantno istraživanje o nasilju nad ženama u Brodsko-posavskoj županiji.

Udruga ima web stranicu na [hrvatskom](#) i [engleskom jeziku](#), te stranice na [Facebook-u](#), [Twitter-u](#) i [Instagram-u](#) putem kojih komuniciramo s javnošću. Naša misija je ostvariti inkluzivno i ravnopravno društvo; te osnažiti građansku solidarnost i aktivno sudjelovanje za dobrobit cijele zajednice.

Udruga Studio B

OPĆINA VRBJE

Općina Vrbje smještena je u nizinskom ravničarskom dijelu uz rijeku Savu koja ujedno predstavlja i njezinu južnu granicu. Prostire se na 79,07 km² u okviru kojih se nalazi 7 naselja: Bodovaljci, Dolina, Mačkovac, Savski Bok, Sičice, Visoka Greda i Vrbje. Od ukupno 2.215 stanovnika, radno sposobno stanovništvo u dobi od 15 do 64 godine čini udio od 60 %, odnosno 1.334 osobe, od čega 715 muških i 619 ženskih osoba. Dobna struktura stanovništva je sljedeća: djece do 14 godina je 362, mladih od 15 do 29 godina je 403, dok ostali pripadaju starijim dobnim skupinama. Promatrajući strukturu stanovništva prema stupnju završenog formalnog obrazovanja, vidljivo je da najveći udio čini stanovništvo sa završenom osnovnom školom, dok je udio visokoobrazovanog stanovništva vrlo nizak i iznosi tek 2%.

Aktivno sudjelovanje² - Uključivanje pojedinca ili skupine pojedinaca u vlastito upravljanje ili druge aktivnosti s ciljem vršenja utjecaja.

Aktivno građanstvo³ - Ovaj se pojam često koristi za opisivanje građana koji se bave širokim rasponom aktivnosti koje promiču i održavaju demokraciju. Ove radnje uključuju aktivnosti civilnog društva poput protesta i prikupljanja peticija, aktivnosti zajednice kao što su volontiranje i konvencionalni politički angažman, poput glasanja ili kampanje za izbore. Pored sudjelovanja, tu je i normativni element vrijednosti aktivnog građanstva. Aktivno građanstvo obično se odnosi na sudjelovanje koje zahtijeva poštivanje drugih i koje nije u suprotnosti s ljudskim pravima i demokracijom. Ovaj se dodatni element koristi da se istakne da samo sudjelovanje može dovesti do (ili samo biti) nedemokratskih aktivnosti koje mogu naštetiti određenim društvenim skupinama.

Javne politike⁴ - Odnose se na sadržaj političkog odlučivanja odnosno tijek i sadržaj djelovanja Vlade u odnosu na rješavanje prepoznatih javnih problema, pri čemu u samom oblikovanju i provedbi sudjeluje niz aktera iz vladine i nevladine sfere, s lokalne, nacionalne i međunarodne razine, optimalno uz otvorenost institucija vlasti, učinkovitu koordinaciju i promišljenu procjenu učinaka mogućih opcija prigodom planiranja i vrednovanja rezultata provedbe. Javne politike odnose se najčešće na društvena pitanja odnosno sektor koji reguliraju te tako govorimo npr. o zdravstvenoj, obrazovnoj ili gospodarskoj politici. U procesu oblikovanja javnih politika, zainteresirana javnost koja uključuje i organizacije civilnog društva ostvaruje utjecaj putem javnog savjetovanja te javnog zagovaranja, što uključuje niz aktivnosti, od javnih rasprava, preko medijskih kampanja i izravnih građanskih akcija do lobiranja donositelja odluka.

LITERATURA

1 Vlasta Ilišin i Vedrana Spajić Vrkaš (ur.), Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Zagreb, 2017.: „Generacija osujećenih: mladi u Hrvatskoj na početku 21. stoljeća“

2 <https://www.eionet.europa.eu/gemet/en/concept/77>

3 https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007%2F978-94-007-0753-5_16

4 <http://strategija.udruga.hr/index.php/pojmovnik.html>

Izdavač:

Udruga za promicanje aktivnog sudjelovanja „Studio B“

Bodovaljci 87

35420 Staro Petrovo Selo

ured.studiob@gmail.com

www.udrugastudiob.hr

Projekt: Osnaživanje mladih pokretača ruralnih zajednica

Podržalo: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

Udruga Studio B

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo za demografiju,
obitelj, mlade i socijalnu politiku

Općina Vrbovec

Voditeljica projekta: Nikolina Jureković

Koordinatorica projektnih aktivnosti: Valentina Stojaković

Istraživanje proveli:

Manuela Strinavić, mag. psych.

Nikolina Jureković,

Barbara Jurčević

Analiza rezultata: Manuela Strinavić, mag. psych.

Urednica: Nikolina Jureković

Tisak: Promoart

Dizajn: DesignLab

Bodovaljci, kolovoz 2020.

